

-:સમય પાસે પણ હવે સમય નથી:-

આજકાલ તો સમય પાસે પણ હવે સમય નથી. માનવીએ દિવસના ચોવીસ કલાકને પણ ખીચોખીચ ભરી દીધા છે. નિરાંતે કશુયે કરતો નથી. શું આપણે સમયને બાંધી શકીએ છીએ ? ના, સમય તો પોતાની ગતિથી વહે છે. આપણે તેનું આયોજન, નિયમન કે સંચાલન કરીને તેને ધીમો, ઝડપી કે સ્થગિત કરી શકતા નથી. સમય કદી અટકતો નથી. સમય માટે કહેવાયું છે કે, સમય અને સમુદ્રની ભરતી કોઈની રાહ જોતા નથી.

આપણે ઘડિયાળને થોભાવી શકીએ, સમયને નહી. સમયને માપવા માટે ઘડિયાળની ટીક-ટીકનો સહારો લઈશું તો કદાચ સમયની મહત્તા આપણને બરાબર સમજાશે નહી. સમયને તો હૃદયના ધબકારથી મપાય તો આપણને ખ્યાલ આવશે કે આપણને જીવન આપવા, આપણું હૃદય ૮૦ થી ૧૨૦ મી.મી. પારાના દબાણે સતત કામ કરે છે. સમયનું મૂલ્ય હવે સમજાશે. સમયને આપણે એપોઇન્ટમેન્ટસ અને ડીસ એપોઇન્ટમેન્ટસ બંનેની વચ્ચે ભરી દીધો છે. માણસને ઝંખના છે શાંતિની, પરંતુ ઘોંઘાટથી એને ચેન નથી પડતું..એને જોઈએ છે એકાંત, પણ ટોળાશાહી છોડવી નથી. ઈચ્છે છે તંદુરસ્તી પણ રોગ તરફ દોડતો રહે છે.

ચાલો આપણે સમયને ઓળખીને સમયની ગંભીરતાને સમજીને સમયનો સદુપયોગ કરતા શીખીએ. આપણને મળેલા સમયનું આપણે શું કરીએ છીએ? આને માટે આપણી પાસે ચાર વિકલ્પો છે. (૧) સમયને મારવો. (૨) સમયને બગાડવો. (૩) સમયને પસાર કરવો. અને (૪) સમયનો સદુપયોગ કરવો.

સમયને મારવો અર્થાત ઈર્ષા, ધૃણા, વેર-ઝેર, નિંદા, કુથલીથી ભરેલ પ્રવૃત્તિમાં સમય ગાળવો. હીન કક્ષાના ચલચિત્રો જોવા, હલકી કક્ષાનું સાહિત્ય વાંચવું, જુગારની રમત રમવી. આવી બાબતોમાં સમય ખુવાર કરવો અર્થાત્ સમયને મારીએ છીએ.

સમયનો બગાડ અર્થાત્ જ્યારે માંદગી આવી પડે ત્યારે સમય બગાડે છે. સમયના બગાડમાં ઘણીવાર સંજોગો ભાગ ભજવે છે. દવાખાને ડોક્ટર આપણને તપાસ માટે અંદર બોલાવે ત્યાં સુધી થોભી રહેવામાં, રસ્તામાં આપણું સ્કુટર કે મોટર ખોટકાય ત્યારે, કોઈની સાથે બહાર જવા તેની રાહ જોવામાં, બસ ટ્રેન અથવા વિમાન મોડા પડે ત્યારે, હાઈ-વે પર અથવા શહેરમાં ટ્રાફિક જામ થઈ જાય ત્યારે આપણે સમયનો બગાડ કરીએ છીએ.

આપણે સમય પસાર કરવામાં પણ પાછીપાની કરતા નથી. જીવનમાં થોડું હાસ્ય લાવવા, વિવિધ રસોને પોષવા, હળવાશ ખાતર કેટલીક પ્રવૃત્તિ પાછળ આપણે સમય પસાર કરીએ છીએ. સંગીત, ચિત્રકળા, નાટ્યપ્રવૃત્તિમાં ભાગ લેવો, શ્રેષ્ઠ સાહિત્યનું વાંચન, સારા દસ્તાવેજી ચલચિત્રો, વૈજ્ઞાનિક કથાવાળી ફિલ્મો જોવી, ફરવા જવું, રમત – ગમત તથા યોગાસનો કરવા, સમય પસાર કરવાની પણ એક મર્યાદા હોવી જોઈએ. અન્યથા એ સમયનો બગાડ જ ગણાય.

તો પછી સમયનો સદુપયોગ કરવો એટલે શું ? સમયમાં આપણે આપણું હિત સાધી શકતા હોય. કુટુંબ કે સમાજનું ભલું કરી શકતા હોય. કોઈકને યોગ્ય માર્ગદર્શન આપી શકતા હોય, દેશની સેવા થઈ શકતી હોય કોઈકને આશ્વાસન, પ્રેરણા કે હિંમત આપી શકતા હોય. જ્ઞાન, શક્તિ અને અનુભવ વિકસાવી શકતા હોય તો તે સમયનો આપણે સદુપયોગ કર્યો ગણાય.

જીવનના સાંઠ વર્ષોના સમયનું સરવૈયું જો કાઢીએ તો સમજાશે કે જીવનના પ્રથમ ચોવીસ વર્ષો ભણવા-ગણવામાં બુદ્ધિના વિકાસ કાર્યમાં, બાકી રહ્યા છત્રીસ વર્ષો. તેમાંથી રોજના આઠ કલાક આરામ અને નિંદ્રા માટે ફાળવીએ એટલે કુલ બાર વર્ષો તેમાં જાય. બાકી રહ્યા ચોવીસ વર્ષો. રોજના આઠ કલાક નોકરી-ધંધા માટે ફાળવીએ એટલે એમાં બાર વર્ષો જાય. એટલે હવે બાકી રહ્યા ફક્ત બાર વર્ષ. એમાંથી છ વર્ષો રોજીંદા કાર્ય વ્યવહારમાં, દિનચર્યામાં અને અન્ય ઈતર પ્રવૃત્તિઓમાં પસાર થાય છે. એટલે હવે ફક્ત બાકી રહ્યા છ વર્ષ. તે બચેલા છ વર્ષમાં આપણે આપણી સ્વયંની આધ્યાત્મિક ઉન્નતી માટે, આત્મચિંતન માટે, ઈશ્વરીય

સતસંગ માટે, સદગુણોના સિંચન માટે, સમયનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ. સમય પાસે પણ જ્યારે સમય નથી ત્યારે સમયને બરાબર ઓળખીને સમયનો પુરેપુરો સદુપયોગ કરવાનો દ્રઢ નિરધાર કરીએ. અર્થાત સમય સંચાલન બાબતે બધી કાળજી રાખી સમયની બચત કરીએ.

. આપણે સમયને ઘડિયાળના કાંટાઓમાં કેદ કરવાનો પ્રયત્ન કર્યો અને સમયના શ્વાસોશ્વાસનું વાહન “ક્ષણ”ને બનાવી. આવી પ્રત્યેક ક્ષણનો જો સદુપયોગ કરવો હોય તો વિશ્વની ઘડિયાળમાં આજે કેટલા વાગ્યા છે તેને સમજી લઈએ. વર્તમાન સમયે નિરાકાર પરમપિતા આ ધરા પર આવી ચૂક્યા છે, ગીતાના મહાવાક્ય ‘યદા યદા હી ધર્મસ્ય’ અનુસાર ધર્મ ઝાનીના સમયે અવતરિત થઈ ચૂક્યા છે અને એક સતધર્મની સ્થાપના કરી રહ્યા છે, ત્યારે આપણે સૌ જીવાત્મા, એ પરમપિતાને ઓળખી લઈએ. પ્રત્યેક આત્માઓને ઈશ્વરીય સંદેશ આપી રહ્યા છે. હે, આત્મિક બાળકો અજ્ઞાન, અંધકારરૂપી રાત્રિમાંથી જાગો. જ્ઞાનસુર્ય પરમાત્માને ઓળખો. જે પરમાત્મા સુખ, શાંતિ, આનંદ, પ્રેમ, પવિત્રતા અને શક્તિઓ તથા સદગુણોનો ખજાનો લઈને આવ્યા છે. આપણે દરરોજ વહેલી સવારે ફક્ત એક કલાક પરમાત્માએ શિખવાડેલ રાજયોગના અભ્યાસ દ્વારા ઈશ્વરીય સત્સંગ કરીએ અને આત્માનું ભાથું બાંધીએ. દિવસ દરમ્યાન પણ જ્યારે સમય મળે ૫-૧૦ મિનિટ પણ પરમાત્માને યાદ કરતા રહીએ તો શાંતિનો અનુભવ અવશ્ય થતો રહેશે.

જો આપણે સમય પર આ સત્ય ઈશ્વરીય સંદેશને સમજી ન લઈશું અને એનો અનુભવ ન કરીશું તો જેમ આપણે કહીએ છીએ કે મારી

પાસે સતસંગ કરવાનો સમય જ નથી ત્યારે? સમય પણ તમને સામો જવાબ આપી કહેશે કે 'મારી પાસે પણ હવે સમય નથી.....

-: ઓમ શાંતિ :-
